

Lectia 8. DIVIZAREA SI DISTRIBUIREA MATRICELOR IN BAZA ALGORITMULUI 2D-CICLIC. LUCRARILE DE LABORATOR Nr. 2 si Nr. 3.

8.1. Divizarea si distribuirea matricelor in baza algoritmului 2d-ciclic

Grila de proces.

Procesele P ale unui computer paralel abstract sunt adesea reprezentate ca o serie liniară unidimensională de procese etichetate $0, 1, \dots, P$. Din motivele descrise mai jos, este adesea mai convenabil să mapăm acest tablou unidimensional de procese într-o grilă dreptunghiulară bidimensională sau grila de proces folosind o ordinare a proceselor de-a lungul rândurilor (numerotarea proceselor crește secvențial pe fiecare rând) sau prin folosirea ordonării de-a lungul coloanelor (numerotarea proceselor crește secvențial pe fiecare coloană).

Această grilă va avea P_r rânduri și P_c coloane, unde $P_r \cdot P_c = P$. Un proces poate fi accesat prin coordonatele sale. Un exemplu de astfel de mapare este prezentat în figura următoare, în care $P_r = 2$ și $P_c = 4$:

	0	1	2	3
0	0	1	2	3
1	4	5	6	7

Grila de procese reprezintă de fapt, un mediu virtual de comunicare 2-dimensional și poate fi creat utilizând funcțiile MPI descrise în lecția precedentă.

Distribuție bloc-ciclică

Alegerea unei distribuții adecvate de date depinde în mare măsură de caracteristicile sau fluxul de calcul al algoritmului. Pentru calculele cu matrice densă, o modalitate de distribuire a datelor foarte des utilizată este distribuirea în conformitate cu o schema **bidimensională-bloc-ciclică**. Aceasta schema a fost selectată în principal datorită scalabilității, echilibrului de încărcare (load balance) și utilizării eficiente.

Etapile acestei metode de distribuție a datelor sunt:

- Împărțirea tabloului global în blocuri elementare cu M_A rânduri și N_A coloane.
- De acum înainte, privim tabloul global ca fiind format doar din aceste blocuri elementare.
- Se distribuie primul rând de blocuri elementare ale tabelului inițial pe procesele din primul rând al grilei de procesoare. Dacă se epuizează coloanele grilei de procese, se revine la prima coloană.
- Se repetă la fel pentru al doilea rând de blocuri de matrice, cu al doilea rând al grilei de procese.
- Similar se continuă pentru rândurile rămase de blocuri de matrice.

Exemplu de distribuție bloc-ciclică matricelor.

Conform schemei bidimensionale bloc-ciclice de distribuție a unei matrice dense de dimensiunea M linii și N coloane mai întâi descompunem această matrice în blocuri de submatrici cu MB linii și NB coloane începând din colțul din stânga sus. Aceste blocuri sunt apoi distribuite uniform pe fiecare proces din grila de procese. Astfel, fiecare proces deține o colecție de blocuri, care sunt stocate local și continuu. Particionarea unei matrice în blocuri și maparea acestor blocuri pe o grilă de proces este ilustrată cu o matrice globală A de dimensiunea 9×9 .

Primul pas în acest proces este împărțirea matricei A în blocuri. Vom folosi blocuri 2×2 și presupunem că grila de procesoare 2-D este de dimensiunea 2×3 .

$a_{11} \ a_{12} \mid a_{13} \ a_{14} \mid a_{15} \ a_{16} \mid a_{17} \ a_{18} \mid a_{19}$	$\xRightarrow{\text{blocuri}} B_{11} \ B_{12} \ B_{13} \ B_{14} \ B_{15}$
$a_{21} \ a_{22} \mid a_{23} \ a_{24} \mid a_{25} \ a_{26} \mid a_{27} \ a_{28} \mid a_{29}$	
$a_{31} \ a_{32} \mid a_{33} \ a_{34} \mid a_{35} \ a_{36} \mid a_{37} \ a_{38} \mid a_{39}$	$\xRightarrow{\text{blocuri}} B_{21} \ B_{22} \ B_{23} \ B_{24} \ B_{25}$
$a_{41} \ a_{42} \mid a_{43} \ a_{44} \mid a_{45} \ a_{46} \mid a_{47} \ a_{48} \mid a_{49}$	
$a_{51} \ a_{52} \mid a_{53} \ a_{54} \mid a_{55} \ a_{56} \mid a_{57} \ a_{58} \mid a_{59}$	$\xRightarrow{\text{blocuri}} B_{31} \ B_{32} \ B_{33} \ B_{34} \ B_{35}$
$a_{61} \ a_{62} \mid a_{63} \ a_{64} \mid a_{65} \ a_{66} \mid a_{67} \ a_{68} \mid a_{69}$	
$a_{71} \ a_{72} \mid a_{73} \ a_{74} \mid a_{75} \ a_{76} \mid a_{77} \ a_{78} \mid a_{79}$	$\xRightarrow{\text{blocuri}} B_{41} \ B_{42} \ B_{43} \ B_{44} \ B_{45}$
$a_{81} \ a_{82} \mid a_{83} \ a_{84} \mid a_{85} \ a_{86} \mid a_{87} \ a_{88} \mid a_{89}$	
$a_{91} \ a_{92} \mid a_{93} \ a_{94} \mid a_{95} \ a_{96} \mid a_{97} \ a_{98} \mid a_{99}$	$\xRightarrow{\text{blocuri}} B_{51} \ B_{52} \ B_{53} \ B_{54} \ B_{55}$

Astfel matricea A de dimensiunea 9×9 este divizată (partiționată) în blocuri de submatrici B_{ij} de dimensiunea 2×2 , adică

$$B_{11} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix}, B_{12} = \begin{pmatrix} a_{13} & a_{14} \\ a_{23} & a_{24} \end{pmatrix} \text{ ș.a.m.d. } B_{15} = \begin{pmatrix} a_{19} \\ a_{29} \end{pmatrix} \text{ ș.a.m.d.}$$

Inițial, grila de procesare 2×3 este goală și arată astfel:

	0	1	2
0			
1			

Identificăm fiecare proces din Grila de procese prin două coordonate (*rând*, *col*). Astfel, pentru grila de proces 2×3 procesele ar fi:

	0	1	2
0	(0,0)	(0,1)	(0,2)
1	(1,0)	(1,1)	(1,2)

Procesul de distribuție începe prin luarea blocurilor B_{ij} din primul rând și distribuirea lor în primul rând al Grilei de procesare. Astfel vom obține:

	0	1	2
0	$B_{11} \ B_{14}$	$B_{12} \ B_{15}$	B_{13}
1			

Se iau blocurile B_{ij} din rândul următor și se distribuie în rândul următor al procesului din grilă: (dacă distribuția anterioară a fost pe ultimul rând al procesului din grilă, apoi se începe cu rândul 0 al grilei de procese). Astfel vom obține

	0	1	2
0	$B_{11} \ B_{14}$	$B_{12} \ B_{15}$	B_{13}
1	$B_{21} \ B_{24}$	$B_{22} \ B_{25}$	B_{23}

Se iau blocurile B_{ij} din rândul următor și se distribuie în primul rând al grilei de procese. Astfel vom obține

	0	1	2
0	B_{11} B_{14} B_{31} B_{34}	B_{12} B_{15} B_{32} B_{35}	B_{13} B_{33}
1	B_{21} B_{24}	B_{22} B_{25}	B_{23}

Se iau blocurile B_{ij} din rândul următor și se distribuie în rândul următor al grilei de proces. Astfel obținem

	0	1	2
0	B_{11} B_{14} B_{31} B_{34}	B_{12} B_{15} B_{32} B_{35}	B_{13} B_{33}
1	B_{21} B_{24} B_{41} B_{44}	B_{22} B_{25} B_{42} B_{45}	B_{23} B_{43}

Se iau blocurile B_{ij} din rândul următor și se distribuie în primul rând al grilei de procese. Astfel vom obține

	0	1	2
0	B_{11} B_{14} B_{31} B_{34} B_{51} B_{54}	B_{12} B_{15} B_{32} B_{35} B_{52} B_{55}	B_{13} B_{33} B_{53}
1	B_{21} B_{24} B_{41} B_{44}	B_{22} B_{25} B_{42} B_{45}	B_{23} B_{43}

Astfel în final vom obține următoarea diagramă care ilustrează o distribuție 2-D ciclică a unei matrici de dimensiunea 9×9 cu blocuri de dimensiune 2×2 pe o grilă de procesor 2×3 (culorile reprezintă cele 6 procesoare diferite).

A_{11}	A_{12}	A_{13}	A_{14}	A_{15}	A_{16}	A_{17}	A_{18}	A_{19}
A_{21}	A_{22}	A_{23}	A_{24}	A_{25}	A_{26}	A_{27}	A_{28}	A_{29}
A_{31}	A_{32}	A_{33}	A_{34}	A_{35}	A_{36}	A_{37}	A_{38}	A_{39}
A_{41}	A_{42}	A_{43}	A_{44}	A_{45}	A_{46}	A_{47}	A_{48}	A_{49}
A_{51}	A_{52}	A_{53}	A_{54}	A_{55}	A_{56}	A_{57}	A_{58}	A_{59}
A_{61}	A_{62}	A_{63}	A_{64}	A_{65}	A_{66}	A_{67}	A_{68}	A_{69}
A_{71}	A_{72}	A_{73}	A_{74}	A_{75}	A_{76}	A_{77}	A_{78}	A_{79}
A_{81}	A_{82}	A_{83}	A_{84}	A_{85}	A_{86}	A_{87}	A_{88}	A_{89}
A_{91}	A_{92}	A_{93}	A_{94}	A_{95}	A_{96}	A_{97}	A_{98}	A_{99}

Astfel, utilizând etapele procedurii de distribuție a datelor descrise mai sus obținem următoarele submatrici locale distribuite pe procese.

	0				1			2	
0	A_{11}	A_{12}	A_{17}	A_{18}	A_{13}	A_{14}	A_{19}	A_{15}	A_{16}
	A_{21}	A_{22}	A_{27}	A_{28}	A_{23}	A_{24}	A_{29}	A_{25}	A_{26}
	A_{51}	A_{52}	A_{57}	A_{58}	A_{53}	A_{54}	A_{59}	A_{55}	A_{56}
	A_{61}	A_{62}	A_{67}	A_{68}	A_{63}	A_{64}	A_{69}	A_{65}	A_{66}
	A_{91}	A_{92}	A_{97}	A_{98}	A_{93}	A_{94}	A_{99}	A_{95}	A_{96}
1	A_{31}	A_{32}	A_{37}	A_{38}	A_{33}	A_{34}	A_{39}	A_{35}	A_{36}
	A_{41}	A_{42}	A_{47}	A_{48}	A_{43}	A_{44}	A_{49}	A_{45}	A_{46}
	A_{71}	A_{72}	A_{77}	A_{78}	A_{73}	A_{74}	A_{79}	A_{75}	A_{76}
	A_{81}	A_{82}	A_{87}	A_{88}	A_{83}	A_{84}	A_{89}	A_{85}	A_{86}

Această procedură de partiționare și distribuie a unei matrici pe procesele unui mediu de comunicare de tip grilă permite ca fiecare proces să obțină următoarele răspunsuri

- Câte rânduri ar trebui să fie în tabloul meu local?
- Câte coloane ar trebui să fie în tabloul meu local?
- Ce elemente globale sunt în tabloul meu local?

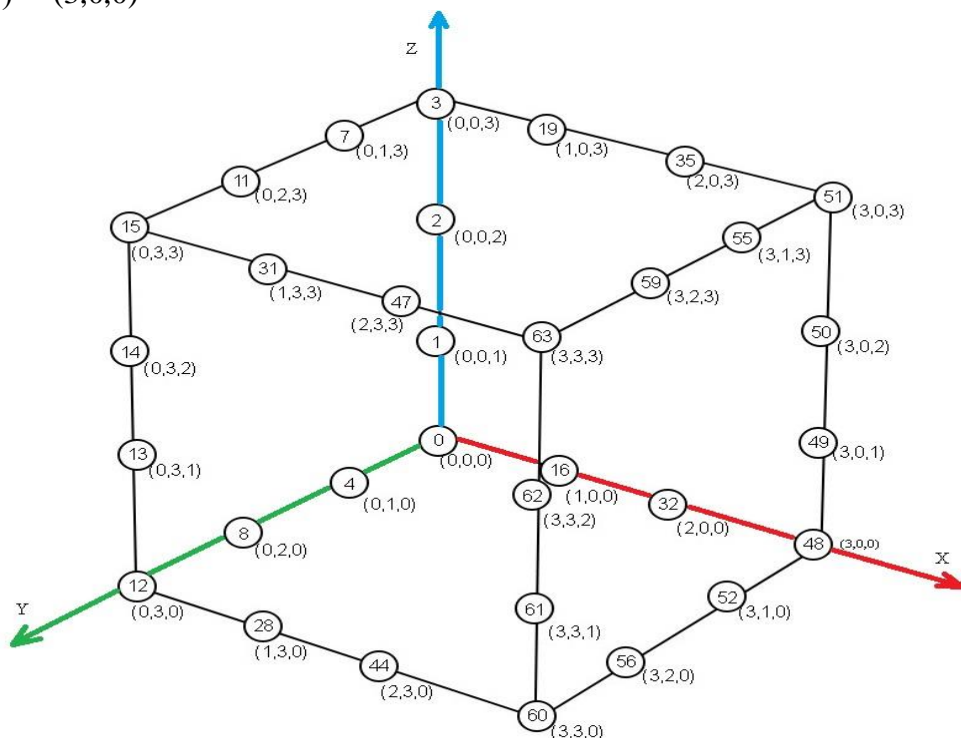
8.2 Lucrarea de laborator Nr. 2

Titlul lucrării: *Transmiterea de date între procese din mediu virtual cu topologie carteziana*

Să se elaboreze un program în limbajul C++ cu utilizarea funcțiilor MPI pentru gestionarea grupelor de procese și a comutatoarelor, care ar asigura transmiterea datelor de la un proces la altul (pe cerc) în direcția acelor de ceas. Procesele aparțin muchiilor unei fațete arbitrare a cubului.

De exemplu (a se vedea desenul de mai jos), dacă se fixează fațeta laterală a cubului pentru $x=3$, atunci transmiterea de date se va realiza astfel:

$(3,0,0) \rightarrow (3,1,0) \rightarrow (3,2,0) \rightarrow (3,3,0) \rightarrow (3,3,1) \rightarrow (3,3,2) \rightarrow (3,3,3) \rightarrow (3,2,3) \rightarrow (3,1,3) \rightarrow (3,0,3) \rightarrow (3,0,2) \rightarrow (3,0,1) \rightarrow (3,0,0)$

8.3. Lucrarea de laborator nr. 3

Titlul lucrării *Divizarea și distribuirea matricelor pe grile de procese utilizând algoritmul 2D-ciclic.*

Să se elaboreze un program în limbajul C++ cu utilizarea funcțiilor MPI pentru gestionarea grupelor de procese și a comutatoarelor în care se realizează următoarele

- Se realizează un mediu de comunicare care corespunde unei grile doi dimensionale de procese.
- Procesul root initializează cu valori aleatoare o matrice și distribuie pe procesele din grila de procese această matrice în baza algoritmului 2D-ciclic